

Dziennik urzędowy

c. i k. Komendy Obwodowej w Lubartowie.

Lubartów, 1. Maja 1916 r.

N° 6.

Prenumerata wynosi kwartalnie 3 kor.

TREŚĆ: 93. Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii dotyczące monopolu spirytusowego i wódczanego oraz zwalczania pijaństwa. — 94. Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii dotyczące wprowadzenia czasu letniego na rok 1916. — 95. Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii dotyczące robót przy uprawie pól i żniw. — 96. Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii o służbie pocztowej i telegraficznej. — 97. Należytość za doręczenie telegramów. — 98. Wstąpienie na urzędzenia kolejowe. — 99. Zarząd hut-władza nadzorcza. — 100. Tępienie kornika w lasach. — 101. Podatek spożywczy od drożdży. — 102. Pomoc przy porodach na wsi. Organizacja. — 103. Obwieszczenie o zgłaszaniu się zdolnej do pracy ludności w obwodzie lubartowskim do robót polnych na żniwa w austr.-węg. Monarchii. — 104. Obwieszczenie o zajęciu szmat, odpadków papieru i włosienia. — 105. IV. Pożyczka wojenna. Subskrybcya w komendzie obwodowej w Lubartowie. — 106. Zbieranie żywicy. — 107. Policja graniczna. — Użycie broni. — 108. Rozkład jazdy c. i k. ruchu automobilowego na przestrzeni Lublin—Zamość — 109. Wyroki sądowe.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA: 110. C. k. austriacki wojskowy fundusz dla wdów i sierot (oddział ubezpieczeń wojennych) otwarcie Ekspozytury w Lublinie przy c. i k. Wojskowej Władzy Gubernialnej. — 111. Centralne Towarzystwo rolnicze w Królestwie Polskiem. Rozpoczęcie czynności.

DO LUDNOŚCI

JEN. GUBERNATORSTWA WOJSKOWEGO!

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmilszego Pana, obejmuję urząd generał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za

wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję, że nienagannym zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencjom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnym zaufaniem.

Lublin, dnia 9. maja 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUK zbrojmistrz polny, w. r.

93.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916 dotyczące monopolu spirytusowego i wódczanego oraz zwalczania pijaństwa.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje.

I. Rozdział.

Monopol spirytusowy i wódezany.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz spirytusu i wódki do obszaru okupowanego oraz sprzedaż spirytusu i wódki w tym obszarze zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą spirytusu rozumieć należy wszelkie pedzone płyny wyskokowe, pod nazwą wódki wszelkie płyny tego rodzaju, które z dodatkiem lub bez dodatku służą mogą za napój.

§ 2.

Wyjątki z pod monopolu.

Janerał-Gubernatorstwo może postanowić w drodze rozporządzenia, że pewne rodzaje spirytusu lub wódki wyjęte są w ogóle z pod monopolu przywozu i sprzedaży, lub że przywóz i sprzedaż ich może być pewnym osobom na ich prośbę pozwolona.

§ 3.

Przywóz i wywóz.

Przywóz spirytusu lub wódki do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy wolny jest od cła.

Przywóz dla celów, określonych w § 4, punkt 1, 2, 3. i 6. ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp.) nie ulega żadnym ograniczeniom.

Wywóz spirytusu lub wódki z obszaru okupowanego jest zakazany; wyjątków od tego zakazu udziela Jenerał-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego rozporządzeniem Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 4.

Upoważnienia do sprzedaży spirytusu i wódki.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży spirytusu lub wódki przez udzielenie koncesyi na handel spirytusu lub wódki w miarę postanowień II. rozdziału.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 5.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży spirytusu lub wódki ustanawia Jenerał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia. Rodzaje spirytusu lub wódki, wyjęte ogólnie na podstawie § 2 z pod monopolu przywozu i sprzedaży, mogą być także wyjęte z pod ustanowionej ceny.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać spirytus i wódkę c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po jakich c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje je handlarzom. Te ostatnie ceny mają być za wódkę uiszczone w złocie; Jenerał-Gubernatorstwo może w wypadkach godnych uwzględnienia zezwolić na inny sposób zapłaty.

Uchyła się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub od sprzedaży spirytusu lub wódki wprowadzonej lub nabytej przez c. i k. Zarząd wojskowy.

II. Rozdział.

Postanowienia przemysłowe.

§ 6.

Władza koncesyonująca, dokument koncesyjny.

Do prowadzenia handlu spirytusem lub wódką potrzebne jest pozwolenie (koncesya) Komendy obwodowej, w której okręgu urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Koncesya może być także nadaną dla handlu pewnymi rodzajami spirytusu lub wódki, albo dla pewnych rodzajów przemysłu, w szczególności:

1. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż wyjęta jest z pod monopolu c. i k. Zarządu wojskowego (§ 2),
 2. dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż podpada pod monopol c. i k. Zarządu wojskowego (§ 4),
 3. dla wyszynku wódki lub handlu wódką w ilościach mniejszych niż pięć litrów.
- Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 7.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienaganne go prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do ich pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 8.

Wyszynk wódki.

Koncesyi na wyszynk wódki (§ 6, punkt 3) udziela się tylko takim kompetentom, którzy na podstawie innych uprawnień przemysłowych trudnią się w tym samym lokalu podawaniem potraw i wyszynkiem innych napojów.

Gospodarze, o których mowa w pierwszym ustępie, mogą podawać gościom w lokalu gospodnim wódkę w naczyniach niezamkniętych tylko w ilościach najwyżej do jednej ósmej litra.

Zresztą wolno spirytus i wódkę sprzedawać tylko w naczyniach zamkniętych według zwyczajów handlowych, podawanie tych napojów do spożycia w lokalu sprzedaży nie jest dozwolone.

§ 9.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel spirytusem lub wódką prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu. Przesiedlenie handlu wódką (§ 9) wymaga zatwierdzenia Komendy obwodowej.

§ 10.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza rodzaje przedsiębiorstwa, wyliczone w § 6 pod 1, 2 i 3, oraz, czy towar może być oddawany tylko handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 11.

Nadzór władz.

Prowadzenie handlu spirytusem i wódką stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisów o handlu spirytusem lub wódką.

Komendant obwodu może zarządzić, aby lokale, w których sprzedaje się wódkę, były zamknięte w pewne dni lub o pewnych godzinach.

§ 12.

Zakazane rodzaje sprzedaży.

Używanie automatów do sprzedaży wódki jest zakazane.

Substancje niepalne, przeznaczone wyłącznie do fabrykacji wódki, wolno sprzedawać tylko przemysłowcom, uprawnionym do fabrykacji wódki. Trzymanie takich substancji w lokalach handlowych ogólnie dostępnych jest zakazane.

§ 13.

A p t e k i.

Sprzedaż pewnych rodzajów spirytusu lub wódki w aptekach na polecenie lekarskie nie podpada pod przepisy tego rozdziału.

Aptekarze uprawnieni są bez koncesyi z § 4 do sprzedawania spirytusu i wódek, dopuszczonych według przepisów sanitarnych do sprzedaży w aptekach.

III. Rozdział.

Postanowienia prawno-prywatne.

§ 14.

Niezaskarżalność należności dłużnych za wypite napoje wysokowe.

Roszczenia powstałe ze sprzedaży wódki i innych napojów wysokowych konsumentom nie są zaskarżalne, jeżeli dłużnik w czasie powstania późniejszego roszczenia nie był jeszcze uiszczony z dawniejszego długu takiego samego rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Roszczenia powstałe z kilkakrotnego podawania wspomnianych napojów temu samemu gościowi w czasie jego nieprzerwanego pobytu w gospodzie lub zamieszkania w tym samym domu zajezdnym, uważa się za jednolite roszczenie.

Długów, niezaskarżalnych w myśl ustępu 1, nie można też potrącać z wierzytelności dłużnika.

§ 15.

Nieważność umów.

Nieważne są:

umowy, dotyczące zastawu i poręczenia dla roszczeń, które według § 14 nie mogą być zaskarżone;

umowy najmu robotników, mocą których robotnik ma otrzymywać pędzone napoje wysokowe na rachunek płacy.

IV. Rozdział.

Postanowienia karne.

§ 16.

Podawanie napojów wysokowych niedoroslým i pijakom.

Nie wolno:

1. przy wyszynku lub handlu napojami wysokowymi podawać lub pozwalać podawać tych napojów niedoroslému dla jego własnego użytku;

2. częstować lub pozwalać częstować niedoroslęgo napojami wysokowymi tego rodzaju, w takiej ilości, lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziaływać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny.

3. pozwalać niedoroslému, nad którym się ma nadzór, używać napojów wysokowych tego rodzaju, w takiej ilości lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziaływać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny.

4. podawać lub pozwalać podawać napojów wysokowych osobie widocznie nietrzeźwej.

§ 17.

Zakaz podawania napojów wysokowych pewnym osobom.

Komenda obwodowa lub naczelnik gminy do tego przez Komendę obwodową upoważniony mogą wydać zakaz podawania napojów wysokowych pewnym osobom. Zakaz ten będzie ogłoszony w sposób zwyczajem przyjęty w obrębie, w którym obowiązuje.

§ 18.

Obejście niezaskarżalności należności dłużnych za wypite napoje wysokowe; umowy nieważne.

Nie wolno:

1. kazać sobie wystawiać przez dłużnika pretensji niezaskarżalnej w myśl § 14, lub przez członków jego rodziny, dalej przez osobę dającą mu zastaw lub porękę (§ 15),

dokumentu, który nie zawiera tytułu zobowiązania lub zawiera nieprawdziwy tytuł, a ma na celu obejście niezaskarżalności, zakazu potrącania lub nieważności zastawu lub poręki;

2. zapewniać sobie wypełnienie niezaskarżalnej pretensyi, wynikłej ze sprzedaży napojów wysokowych, przez odebranie słowa honoru, przysięgi lub podobnego zapewnienia;

3. zawierać z robotnikiem umowy, która w myśl § 15 jest nieważna.

§ 19.

Kompetecya karna i wymiar kar.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

V. Rozdział

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 20.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał - Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urzędzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu spirytusowego i wódczanego.

§ 21.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką może być każdej chwili cofnięta.

Koncesya musi być cofnięta, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania i niezawisłości posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów

§ 22.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 15. maja 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 15. maja 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 1. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się spirytus lub wódkę handlarzom (§ 5, ustęp 2).

Podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał - Gubernatorstwa aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu spirytusu lub wódki z monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 15. maja 1916. Zapasy te podlegają po wprowadzeniu ich przepisom tego paragrafu.

§ 23.

Uprawnienia przemysłowe.

Handel zapasami, o których mowa w § 22, oraz handel tymi rodzajami spirytusu lub wódki, które są wyjęte z pod monopolu sprzedaży, może się odbywać bez koncesyi przepisanej w § 6, jeżeli handlarz w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia był uprawniony do tego na mocy poprzednio nabytych uprawnień przemysłowych.

§ 24.

Uchylenie dawniejszych przepisów.

Uchyła się przepisy rosyjskie, dotyczące się przedmiotów uregulowanych w niniejszem rozporządzeniu, w szczególności bonifikacye przy wywozie spirytusu lub wódki.

Pierwszy ustęp nie dotyczy zwrotu uiszczonych podatków.

§ 25.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. maja 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny w. r.

Nr 6781/v ex 1916,

94.**Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z d. 23. kwietnia 1916.****Wprowadzenie czasu letniego na rok 1916.**

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej poniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Na czas od 1. maja do 30. Września 1916 wprowadza się osobną rachubę czasu (t. zw. czas letni).

Według tego rozpoczyna się 1. maja 1916 dnia 30. kwietnia o 11-ej godzinie po południu według dotychczasowej rachuby czasu, a 30. września kończy się w godzinę po północy wedle ustawionej w tym rozporządzeniu rachuby czasu.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny w. r.**95.****Rozporządzenie****Naczelnego Wodza armii z 3. kwietnia 1916 dotyczące robót przy uprawie pól i żniwach.**

Mocą uprawnień najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Artykuł I.

Przymus gospodarstwa rolnego.

Kto rozporządza gruntem rolnym, winien ten grunt należycie uprawić i dbać o racjonalne zużytkowanie zbioru.

Artykuł II.

Komisje gospodarskie.

§ 1.

Cel i uprawnienia.

Dla rychłego i celowego zabezpieczenia robót polnych ustanawia się komisje gospodarskie.

Obowiązkiem ich jest:

1. stwierdzić ilość istniejących środków do prowadzenia gospodarstwa i sił roboczych i ustalić niepokryte zapotrzebowanie tychże;
2. dostarczyć sił roboczych i środków do prowadzenia gospodarstwa dla tych gruntów, które nie mogą być zagospodarowane własnymi siłami przedsiębiorstwa, do którego należą;
3. zabezpieczyć gospodarstwo rolne na gruntach opuszczonych lub nie zagospodarowanych.

Urząd członka komisji gospodarskiej jest honorowym i nie można się od niego uwolnić.

§ 2.

Skład komisji.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedną komisję gospodarską. Komendant obwodu może połączyć kilka gmin w obszar jednej komisji.

Każda komisja składa się z pięciu do siedmiu członków, zamieszkałych w jej obszarze urzędowym.

Komendant obwodu mianuje członków komisji, a na ich wniosek, przewodniczącego.

O ustąpieniu członka winna komisja natychmiast donieść komendantowi obwodu, celem zamianowania innego członka.

Komendant obwodu nadzoruje czynność komisji gospodarskich, może rozwiązać komisje, które nie dopełniają swych obowiązków, składać z urzędu członków komisji i zastępować ich innymi. Przeciw takim zarządzeniom Komendanta obwodu niema odwołania.

§ 3.

Uchwały.

Komisję gospodarską zwołuje przewodniczący w miarę potrzeby; do powzięcia uchwały potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków. Uchwały zapadają bez względnej większości głosów.

Jeżeli się takiej większości nie osiągnie, lub w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Uchwały wciąga się do protokołu, odpis protokołu przedkłada się Komendantowi obwodu.

Jeżeli nie można zwołać komisji na czas, winien przewodniczący wydać w nagłych wypadkach potrzebne zarządzenia i donieść o tem komisji na następnem posiedzeniu.

Artykuł III.

Gospodarstwo rolne.

§ 4.

Wzajemna pomoc w gminie.

Zapotrzebowanie rolniczych sił roboczych należy przedewszystkiem pokryć dobrowolną pomocą.

O ile to nie jest możliwym, winna komisya gospodarska przydzielić potrzebne siły robocze. Wszystkie osoby płci męskiej lub żeńskiej osiadłe w gminie, muszą na zarządzenie komisji gospodarskiej wykonywać roboty polne w gminie.

Uwolnieni od tego obowiązku są:

1. duszpasterze, lekarze, akuszerki i osoby pozostające w służbie publicznej lub zajęte przy pielęgnowaniu chorych;
2. osoby, które z powodu swego stanu zdrowia nie nadają się do robót rolnych o które chodzi;
3. samoistni gospodarze i ich służba, o ile zatrudnieni są we własnem gospodarstwie robotami tego samego rodzaju;
4. Posiadacze rolnych, przemysłowych lub innych przedsiębiorstw oraz ich pomocnicy, o ile są niezbędni do utrzymania w ruchu przedsiębiorstwa.

§ 5.

Siły pociągowe, maszyny i narzędzia.

Komisya gospodarska rozstrzyga, jakie siły pociągowe, maszyny lub narzędzia są zbędne w danem przedsiębiorstwie gospodarskiem i może zarządzić, aby użyczono tychże innemu przedsiębiorstwu w tejsamej gminie, które potrzebuje ich pomocy.

§ 6.

Pomoc między różnemi gminami.

Komendant obwodu może zarządzić, aby zbędnych w jednej gminie sił roboczych lub pociągowych, maszyn i narzędzi użyczono potrzebującym ich pomocy przedsiębiorstwom z innej gminy.

§ 7.

Wynagrodzenie.

Robocizny i dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi są z reguły bezpłatne.

Osobom, które żyją z zarobku dziennego lub tygodniowego, lub których utrzymanie zawisłe jest od zarobku, przysługuje zapłata, którą wyznacza Komendant obwodu. Komendant obwodu oznacza także wynagrodzenie, które należy wypłacać w wypadkach godnych uwzględnienia za dostarczenie sił pociągowych, maszyn i narzędzi.

Osoby, które mają roszczenie do zapłaty i inwentarze żywe i martwe, za których dostarczenie należy się wynagrodzenie, winne być użyte w miarę możności na takich posiadłościach, których właściciele, posiadacze lub użytkownicy rozporządzają środkami na wypłatę robocizny lub wynagrodzenia.

§ 8.

Zarząd przymusowy.

Grunta opuszczone oddaje komisya gospodarska osobom godnym zaufania (zarządcom przymusowym) w celu uprawy i użytkowania. Zarządcami przymusowymi mogą być także gminy lub inne korporacje. Większe obszary, których w ten sposób nie można użytkować, bierze Komenda obwodowa w zarząd przymusowy na rachunek c. i k. Zarządu wojskowego.

Zarząd przymusowy kończy się z chwilą zebrania plonów. Zarządcom przymusowym przypada pełny dochód z gruntu; ponoszą jednak wszystkie wydatki połączone z gospodarstwem rolnem.

Grunta nie uprawione jeszcze 15. kwietnia 1915, jeżeli nie zabezpieczono ich racjonalnej późniejszej uprawy, mogą być uprawione przez Komendę obwodową na rachunek właściciela, lub oddane w zarząd przymusowy w miarę postanowień tego paragrafu.

§ 9.

Obowiązki wobec posiadaczy gruntu.

Jeżeli osoba, której przysługuje prawo dysponowania opuszczonym gruntem (posiadacz) powróci w czasie istnienia zarządu przymusowego (§ 8) winien zarządca przymusowy dostarczyć mu ze zbiorów gruntu plonów w naturze, w ilości niezbędnej do wyżywienia.

nia aż do przyszlórocznych żniw. Posiadacz gruntu natomiast obowiązany jest współpracować w przedsiębiorstwie rolnem; wynagrodzenie zato przysługuje mu tylko o tyle, o ileby inaczej jego utrzymanie było zagrożone.

Obowiązek wyżywienia rozciąga się — o ile wydatność gruntu starczy — także na niezaopatrzonych członków rodziny posiadacza; ci ostatni obowiązani są również do współpracownictwa, o ile są zdolni do pracy.

O roszczeniach, wynikających z przepisów tego paragrafu, rozstrzyga Komendant obwodu po wysłuchaniu komisji gospodarskiej; przeciw takim rozstrzygnięciom niema dwołania.

Artykuł IV.

Postanowienia wykonawcze i końcowe.

§ 10.

Sprawozdania z działalności komisji.

Każda komisja gospodarska winna przedłożyć Komendzie obwodowej do 10. czerwca tabelaryczne zestawienie zużytkowania gruntów w każdej gminie, nadto 1. i 15. każdego miesiąca sprawozdanie o stanie uprawy i zasiewów, zaś w czasie żniw o zbiorach.

Formularze tabeli i sprawozdań ustala Jeneral-Gubernatorstwo.

§ 11.

Postanowienia karne.

Kto nie wypełnia oznaczonych w § 1 obowiązków co do swych gruntów, traci na bieżący okres gospodarski prawo używania gruntów, całkiem nieuprawionych lub niedostatecznie uprawionych, i plonów z nich. Jeżeli niemożność należytej uprawy nie zostanie udowodniona, będzie nadto, stosownie do wielkości gruntu, nałożona grzywna do dwudziestu tysięcy koron lub areszt do jednego roku.

Każde inne przekroczenie tego rozporządzenia lub zarządzenia, wydanego na jego podstawie, tudzież zaniedbywanie obowiązków członka komisji gospodarskiej, karane będzie grzywną do tysiąca koron, w razie niemożności ściągnięcia grzywny aresztem do trzech miesięcy.

Osobom pobierającym zasiłki z funduszu c. i k. Zarządu wojskowego, mogą być te zasiłki odebrane, jeżeli się wzbraniają użyzyć dobrowolnej lub przepisanej pomocy według §§ 4—6.

Odsiedzenie kary aresztu może być odroczone aż do ukończenia pewnych robót rolnych albo zbiorów.

Rozstrzygnięcia, zarządzenia i orzeczenia karne na podstawie tego paragrafu wydaje Komenda obwodowa

§ 12.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

96.

Rozporządzenie

Naczelnego Wodza armii z 24. lutego 1916, o służbie pocztowej i telegraficznej.

A. Organizacja.

§ 1.

Najwyższą władzą w sprawach pocztowych i telegraficznych w obszarze okupowanym jest Naczelną Komenda armii.

§ 2.

Dla zarządu spraw pocztowych i telegraficznych, ustanowioną jest w siedzibie generalnego gubernatora c. i k. etapowa Dyrekcyja poczt i telegrafów.

§ 3.

Dla wykonywania służby pocztowej i telegraficznej w obszarze okupowanym urzędują w miarę potrzeby c. i k. etapowe urzędy pocztowe telegraficzne (etapowe urzędy pocztowe), podlegające etapowej Dyrekcji poczt i telegrafów.

§ 4.

Etapowe urzędy pocztowe i telegraficzne w obszarze okupowanym działają:

1. jako poczty polowe w zakresie przewidzianym wedle postanowień instrukcji służbowej E—47;
2. jako zakłady pocztowe dla ruchu prywatnego ludności stosownie do postanowień wyłuszczonych niżej pod B. i C.

Otwarcie każdego etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego (etapowego urzędu pocztowego) dla ruchu prywatnego ogłaszane będzie w drodze rozporządzeń, w których wymieni się równocześnie rodzaj przedmiotów dopuszczonych do przewozu pocztą.

W zasadzie wszystkie owe urzędy pocztowe, które w nazwie urzędowej oznaczone będą nie liczbą porządkową, lecz wedle brzmienia miejsca ich siedziby, są otwarte dla ruchu prywatnego.

§ 5.

Ruch pocztowy i telegraficzny obejmuje przesyłkę, dopuszczonych przedmiotów w obrębie obszaru okupowanego, we wzajemnym obrocie Monarchii austriacko-węgierskiej, jako też w obrocie z okupowanym obszarem Serbii.

Od wypadku do wypadku będzie się też ogłaszać, czy i pod jakimi warunkami podjęty jest ruch pocztowy i telegraficzny w stosunku z państwami sprzymierzonymi i neutralnymi.

§ 6.

Cały ruch pocztowy i telegraficzny pozostaje pod dozorem wojskowym, który sprawują upoważnieni do tego oficerowie (wojskowi urzędnicy).

§ 7.

Naczelna Komenda armii zastrzega sobie prawo wstrzymania prywatnego ruchu pocztowego i telegraficznego ze względów wojskowych stale lub chwilowo już to w poszczególnych urzędach pocztowych i telegraficznych już też w całym okręgu administracyjnym, a to odnośnie do poszczególnych lub też wszystkich gałęzi służby.

§ 8.

O ile nie będą wydane odmiennie postanowienia, będą miały analogiczne zastosowanie przepisy obowiązujące dla austriacko-węgierskiej służby pocztowej i telegraficznej w Bośni i Hercegowinie.

B. Ruch pocztowy.

§ 9.

Z zastrzeżeniem zarządzeń wymienionych w § 7 przyjmują urzędy pocztowe w okupowanym obszarze:

1. karty korespondencyjne,
2. otwarte listy,
3. druki (gazety),
4. próbki towarowe
5. przekazy pocztowe,
6. wkładki i czeki Pocztowej Kasy oszczędności,
7. otwarte listy wartościowe; te ostatnie, o ile pochodzą od prywatnych nadawców, mogą zawierać jedynie papiery wartościowe i dokumenty, które na dowód, iż nie są podejrzane, winny być zaopatrzone w odcisk stempla jednej z Komend wojskowych. Dołączanie natomiast jakichkolwiek pisemnych zawiadomień lub gotówki nie jest dozwolone.
8. pakiety w miarę szczególnych postanowień.

§ 10.

Z obszarów pocztowych austriackich, węgierskich i bośniacko-hercegowińskich jako też z ziem obsadzonych przez c. i k. wojska można przesyłać pocztą do obszaru okupowanego:

1. karty korespondencyjne,
2. otwarte i zamknięte listy,
3. druki (gazety),
4. próbki towarowe,
5. przekazy pocztowe,
6. listy wartościowe,
7. pakiety bez podanej wartości do 5 kg.

§ 11.

Kwestya, o ile listy poleczone, listy wartościowe z gotówką, pakiety wartościowe, dalej pakiety za powziętkiem albo o wyższej wadze są dopuszczone, będzie uregulowaną szczególnymi zarządzeniami.

§ 12.

Oplata pocztowa wynosi:

1. za karty korespondencyjne 5 halerzy,
2. za listy wagi do 20 gr: 10 halerzy — ponad 20 do 250 gr: 20 halerzy — oplata za listy poleczone 25 halerzy prócz zwykłej należitości wedle wagi,
3. za druki wagi do 50 gr: 3 halerze — ponad 50 do 100 gr: 5 halerzy — ponad 100 do 250 gr: 10 halerzy — ponad 250 do 500 gr: 20 halerzy — ponad 500 do 1000 gr: 50 halerzy.

Przedsiębiorstwom gazetowym może na ich prośbę zarząd pocztowy kraju nadać udzielić zezwolenia na przesyłanie dzienników za opłatą niższej należitości gazetowej.

4. Za próbki towarowe wagi do 250 gr: 10 halerzy — ponad 250 do 350 gr: 20 halerzy.
5. za przekazy pocztowe: 10 halerzy za każdych 50 koron,
6. za listy wartościowe:
 - a) należitość z tytułu wagi: 48 halerzy.
 - b) z tytułu podanej wartości: do 100 koron: 6 halerzy — ponad 100 do 600 koron: 15 halerzy — za każdych 300 koron: 6 halerzy,
7. za pakiety wagi najwyżej: do 5 gr,
 - a) należitość z tytułu wagi: 60 halerzy,
 - b) z tytułu podanej wartości jak za listy wartościowe

§ 13.

Powyższe należitości obowiązują aż do odmiennego zarządzenia na czas trwania stanu wojennego.

Wszelkie przesyłki podlegają przymusowi opłaty. Przesyłki nieopłacone wcale lub niedostatecznie opłacone nie będą przyjmowane ani dalej wysyłane, lecz będzie się je zwracać do miejsca nadania.

§ 15.

Oplatę pocztową za podlegające tej opłacie przesyłki pocztowe nadane w okupowanym obszarze, uiszcza się zapomocą pocztowych znaczków wartościowych.

§ 16.

Przy wszystkich przesyłkach pocztowych zakazane jest używanie mowy lub pisma utrudniających nadzór (pismo tajne, skrócone i t. d.). Co do używania cyrylicy w obrocie pocztowym miarodajne są ogólne przepisy o jej dopuszczeniu w publicznym ruchu. Doniesienia o stosunkach wojskowych jakiegokolwiek rodzaju są wzbronione. Przesyłki pocztowe, zawierające podobne zawiadomienia będzie się konfiskować, nadawcę zaś pociągnie się w każdym razie do odpowiedzialności w drodze karnej.

§ 17.

O tem, czy i w jakich rozmiarach odbywać się będzie doręczanie i awizowanie przesyłek przez pocztę, postanowią osobne zarządzenia władzy administracyjnej.

O ile niema zaprowadzonego doręczania i awizowania przez pocztę, winien adresat sam podejmować przesyłki w urzędzie pocztowym.

Które gminy mają wysyłać regularnie posłańców do urzędów pocztowych w celu nadawania wysyłanych i odbierania nadchodzących przesyłek mieszkańców, o tem postanowiła Komenda obwodowa.

C. Ruch telegraficzny

§ 18.

Telegramy państwowe nadawane w etapowych urzędach pocztowych i telegraficznych do armii w polu lub do miejscowości na obszarze ziem okupowanych jako też w obrębie Monarchii austro-węgierskiej i Bośni i Hercegowiny — są wolne od opłaty. Telegramy państwowe nadawane do zagranicy należy przyjmować za należytością kredytowaną.

§ 19.

Telegramy prywatne mogą być nadawane i doręczane wyłącznie tylko w formie jawnej. Mają być ułożone w języku niemieckim, polskim lub węgierskim. Doniesienia o stosunkach wojskowych są zabronione.

§ 20.

Dopuszczalne jest:

1. wycofanie telegramów,
2. nadawanie telegramów pilnych,
3. uiszczanie przy nadawaniu także należytości na odpowiedź,
4. żądanie powtórzenia telegramu,
5. nadawanie telegramów o kilku adresach,
6. żądanie zawiadomienia o otrzymaniu telegramu,
7. żądanie wysłania telegramu dalej w ślad za adresatem,
8. żądanie wysłania telegramu dalej pocztą,
9. żądanie potwierdzenia nadania telegramu.

§ 21.

Należytość telegraficzna wynosi w obrębie wszystkich obszarów wymienionych w § 5, ustęp 1: za każde słowo 6 halerzy, najmniej jednak 60 halerzy za jeden telegram.

Z tytułu szczególnych zleceń nadawcy, wyszczególnionych w § 20 należy uiszczyć:

1. w razie wycofania telegramu.
 - a) którego jeszcze nie odtelegrafowano: 25 halerzy, resztę już opłaconej należytości zwraca się nadawcy,
 - b) który już odtelegrafowano — należytość za opłaconą telegraficzną notatkę służbową,
2. przy nadaniu pilnych telegramów — potrójną należytość za telegram,
3. przy opłacie telegraficznej odpowiedzi — należytość za telegram z odpowiedzią,
4. w razie żądania powtórzenia — czwartą część należytości za ten sam telegram.
5. w razie podania większej ilości adresów — po 50 halerzy za każdy odpis, zawierający najwyżej 100 słów, przy odpisach zaś liczących ponad tę ilość słów należy opłacić za każdą dalszą setkę słów każdego odpisu względnie jej część 50 halerzy,
6. jeśli nadawca żąda:
 - a) zawiadomienia telegraficznego o otrzymaniu telegramu 60 halerzy, jeżeli zaś chodzi o pilne telegraficzne zawiadomienie go: 90 halerzy.
 - b) zawiadomienia pisemnego przesłanego pocztą: 35 halerzy,
7. w razie żądania dalszej wysyłki telegramu: należytość telegraficzną za przesłanie telegramu pod nowym adresem,
8. za dalszą wysyłkę telegramu pocztą nie płaci się nic,
9. za wystawienie potwierdzenia nadania telegramu 10 halerzy.

§ 22.

Należytości telegraficzne winien z reguły opłacić z góry nadawca.

Od adresata pobiera się tylko należytości:

- a) w razie złączenia lub zmiany wyrazów wbrew duchowi języka,
- b) z tytułu wynagrodzenia posłańca (§ 23).

§ 23.

Telegramy do adresatów w siedzibie etapowego urzędu pocztowego i telegraficznego doręcza się za pobraniem odpowiedniej należności za doręczenie. Poza siedzibą tego urzędu (w zamiejscowym okręgu doręczeń) doręcza się telegramy o ile możliwości przez posłańca, którego wynagrodzić jest obowiązany adresat a to wedle osobnej, w tym celu ustalonej taryfy.

D. Wejście w życie niniejszych przepisów.

§ 24.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dnia 1. marca 1916.

Z dniem tym przestaje obowiązywać rozporządzenie Naczelnego Wodza armii o służbie pocztowej i telegraficznej z dnia 7. marca 1916.

Nr. 5654/v ex 1916.

97.

Należności, za doręczenie telegramów.

W myśl § 23 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 24 lutego 1916 o służbie pocztowej i telegraficznej ustanawia się z dniem 10. kwietnia b. r. za doręczenie telegramu prywatnego w miejscu urzędu telegraficznego następującą należność: w dzień po 10 halerzy, w nocy po 20 halerzy.

Za noc uważa się czas od godziny 10-ej wieczorem do 6-ej rano.

Exh. Res. Nr. 68/16.

98.

Wstąpienie na urządzenia kolejowe.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Naczelnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 28/1 1916 Präs Nr. 1090/16 należy podać do ogólnej wiadomości mieszkańców, że wstąpienie na obiekt (urządzenia) kolejowe bez legitymacyi jest zakazane i przekraczający ten zakaz narażają się na niebezpieczeństwo życia.

Nr. 7099/v ex. 1916.

99.

Zarząd hut.—Władza nadzorcza.

Rozporządzeniem Naczelnnej Komendy Armii (oddział kw. Nr. 27434/1 P) z 19/4 został oddany zarząd wszystkich hut przerabiających żelazo w obwodach końsk, Wierzbnik, Kielce i Opatów, jak również zarząd byłych rosyjskich państwowych hut żelaznych c. i k. Wojskowemu Urzędowi Górniczemu w Dąbrowie.

Rozporządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Nr. 5658/v ex 1916.

100.

Tępienie kornika w lasach.

Na skutek rozkazu Naczelnnej Gubernii G. Nr. 17323 (A. O. K. Qy Abt. № 12491) zarządza się co następuje:

Wskutek działań wojennych zostały liczne drzewostany (kompleksy leśne) zaniedbane, wobec czego szczególnie w obecnym roku więcej jak zwyczajnie narażone są na niebezpieczeństwo zniszczenia przez kornika.

Aby rozszerzeniu się kornika zapobiedz mają właściciele lasów, będących własnością prywatną — wszystkie drzewa szpilkowe — zarówno zrąbane, jak i zwalone przez burzę jak najspieszniej obrobić i z kory obdrzeć, zaś wierzchołki, konary i gałęzie z lasów swych wywieźć.

W razie niewykonania powyższego zarządzenia będą powyżej wskazane konieczne roboty dokonane przez organa żandameryi na koszt tych właścicieli, którzy zaniedbają sami to uskutecznić.

Ad M.G.G. № 26869/16

101.

Exh. № 7448 F. A.

Podatek spożywczy od drożdży.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnej Komendy armii M. V. № 28432/P. z 17-go kwietnia 1916, oraz artykułów 43, 48 uchwały konferencji hagskiej o wojnie lądowej zarządzam co następuje:

I. Drożdże produkcji tutejszo-krajowej i zagranicznej podlegają podatkowi spożywczemu, a to według jednolitej stopy podatkowej jak na obszarze okupacyjnym po 32 kopiejek od każdego rosyjskiego funta.

Opodatkowanie następuje za pomocą banderoli, przyczem przy opodatkowaniu drożdży należy postępować z banderolami wedle postanowień obowiązującego rosyjskiego przepisu o podatkach spożywczych.

Prasowane drożdże wprowadzane do obszaru okupacyjnego, będą przy Oddziale straży skarbowej w Strzemieszycach opatrywane w banderolle.

II. Drożdże będące w handlu przed dniem 15. maja dalej znajdujące się dnia 16. maja br. drożdże w sklepach lub podczas transportu, gdy one jeszcze wedle stopy w punkcie I. oznaczonej nie zostały opodatkowane podlegają podatkowi dodatkowemu w wysokości różnicy między stopą podatkową obecnie obowiązującą, a między stopą podatkową obecnie ustanowioną — 32 kopiejek od funta.

III. Powyższe rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15. maja 1916.

Nr. 5374/v ex 1916.

102.

Pomoc przy porodach na wsi. Organizacya.

Najbliższy, roczny kurs naukowy w c. i k. szkole akuszerki w Krakowie, rozpocznie się w październiku 1916.

Dyrekcya podaje do wiadomości, że na ten kurs uczęszczać mogą także kandydatki akuszerki z austr.-węg. obszaru okupacyjnego Polski.

By zaradzić brakowi egzaminowych akuszerki na wsi, poleca się burmistrzowi i naczelnikom gmin, by wyszukali odpowiednie kobiety, które mają chęć i zamiłowanie do akuszerstwa, któreby wysłane do Krakowa celem wykształcenia się, złożyły przepisany egzamin i jako akuszerki posiadające dyplom osiadły w swej ojczyźnie.

Zgłoszenia kandydatek przyjmuje w czasie od 1 do 4 października Dyrekcyja szkoły w Krakowie.

Warunki przyjęcia są następujące:

- 1) Władanie językiem polskim, pod względem czytania, pisania i rachowania.
- 2) Niezameżne muszą być pełnoletnie (24 lat)
- 3) Nie mogą przekraczać 42 roku życia.

Prócz tego przedłożyć muszą:

- a) świadectwo chrztu względnie urodzenia,
- b) świadectwo zdrowia,

- c) świadectwo szczepienia przeciwko ospie,
 d) świadectwo przynależności,
 e) świadectwo moralności,
 f) zameżne-metrykę małżeńską, pozwolenie męża,
 g) wdowy-świadectwo zejścia męża.

Koszta pobytu w Krakowie w czasie trwania kursów, oraz sprawienie przyrządów akuszerskich ponoszą same kandydatki, względnie w razie ubóstwa właściwa gmina.

Kandydatki, które reflektują na tego rodzaju pomoc, muszą się zobowiązać wykonywać praktykę w dotyczącej gminie przynajmniej przez 3 lata.

Burmistrzowie względnie naczelnicy gmin mają w terminie do 20 czerwca b. roku przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej nazwiska odnośnych kandydatek.

Równocześnie należy przedłożyć wykaz w gminie zamieszkałych egzaminowanych akuszerok, jak również nieegzaminowanych pomocniczek porodowych, a to według następującego wzoru:

Wzór A.

Egzaminowane akuszerki.

Nazwisko i wiek akuszerki	Miejsce zamieszkania	Rodzaj, miejsce i czas uzyskania dyplomu	W jakiej miejscowości wykonuje praktykę	Czy i gdzie ma posadę i z jaką płacą

Wzór B.

Nieegzaminowane pomocnice akuszerok.

Nazwisko i wiek	Miejsce zamieszkania	W jakiej miejscowości wykonuje praktykę	Czy była karana kiedy? ile? za co?

L. 7701/v 1916.

103.

Obwieszczenie

o zgłaszaniu się zdolnej do pracy ludności w obwodzie Lubartowskim do robót polnych na żniwa w austriacko-węgierskiej Monarchii.

Wzywa się zdolną do pracy ludność obwodu Lubartowskiego, by zgłaszała się dobrowolnie do robót w czasie żniw w austr.-węg. Monarchii, u swych naczelników gmin (burmistrzów), a to natychmiast, ewentualnie najdalej do ośmiu dni.

Wynagrodzenie i warunki pracy są nadzwyczaj pomyślnie, a zgłaszający się powrócą do ojczyzny przed rozpoczęciem się żniw w tutejszym obwodzie, t. j. najdalej do 20. lipca 1916; wobec tego, że w tym czasie kończą się roboty polne w austr.-węg. Monarchii.

Ze zgłaszającymi się, zawierane będą w Komendzie obwodowej umowy o pracę.

Zdolne do pracy osoby, które nie są niezbędne potrzebne do prowadzenia gospodarstwa domowego, opieki starych, chorych i dzieci, zgłaszając się dobrowolnie, unikają możliwości przymusowego wcielenia do cywilnych oddziałów robotniczych, w którym to wypadku nie jest określony czas powrotu do domu, warunki wynagrodzenia są o wiele niepomyślniejsze, w końcu niemożliwe jest zabieranie ze sobą krewnych.

Exh. Nr. 6758/16.

104.

Obwieszczenie o zajęciu szmat i odpadków papieru i włosienia.

Wszystkie w obrębie obwodu znajdujące się ilości szmat odpadków papieru, justy i włosienia, (bydła rogatego, koni z wyjątkiem grzyw i ogonów) zajmuje się na cele woj-skowe i zabrania się wywozu tychże bez zezwolenia Komendy obwodu.

Wszelkie zawarte dotychczas umowy o kupno i sprzedaż wyżej oznaczonych przed-miotów, dalej wszelkie pozwolenia wywozu tychże, tracą przez niniejsze zajęcie swą moc obowiązującą i stają się prawnie nieważnymi.

Zakupno tych towarów nie może być skuteczne jedynie przez nabywców u-poważnionych do tego przez Intendanturę Naczelnej Gubernii w Lublinie na podstawie le-gitymacyi wydanych tymże przez Komendę obwodową.

Innym osobom zakazuje się zakupna tychże przedmiotów. Wysyłka tych wyżej oznaczonych towarów nastąpić może jedynie na podstawie kolejowych listów przewo-zowych, widymowanych przez Komendę obwodu.

Przekroczenia tego obwieszczenia karane będą przez Komendę obwodu grzywną do wysokości 2000 k. lub karą aresztu do 6 miesięcy.

Wbrew niniejszemu zakazowi zebrane zapasy wyżej oznaczonych przedmiotów zo-staną ponadto skonfiskowane na rzecz skarbu państwa.

Nr. 6982/M ex 1916.

105.

Pożyczka wojenna — Subskrypcya przy Komendzie obwodowej w Lubartowie.

Zgłoszenia subskrypcyi na czwartą pożyczkę wojenną przyjmuje Komenda obwo-dowa w Lubartowie.

Exh. Nr. 6261/16.

106.

Zbieranie żywicy.

Na skutek rozporządzenia Naczelnej Gubernii G. Nr. 25515/16 s. maja właściciele lasów, którzy byliby skłonni w swych rejonach leśnych zajmować się zbieraniem żywicy, odnieść się natychmiast do Komendy zapodając obszar lasu do eksploatacyi żywicy prze-znaczonego.

Zarząd wojskowy byłby skłonny płacić za każdy cetnar żywicy loco wagon kwo-tę 90 koron.

№ 6898/v ex 1916.

107.**Policja graniczna. — Użycie broni.**

Jeden z mieszkańców terenu okupowanego, który mimo wezwania ze strony żandarma nie zatrzymał się przechodząc przez pas graniczny został postrzelony i tak ciężko zraniony, że umarł z powodu otrzymanej rany.

To zdarzenie podaje się do publicznej wiadomości z ostrzeżeniem, że organa straży granicznej są uprawnione, w razie niewykonania ich zarządzeń do zrobienia użytku z broni.

№ 5621/v. 1916.

108.**Rozkład jazdy dla c. i k. ruchu autobusowego na przestrzeni Lublin - - Zamość.****§ 1.**

Z dniem 10. kwietnia 1916 otwartym będzie regularny ruch autobusowy na przestrzeni Lublin — Zamość. Odjazd z Lublina we wszystkie dni parzyste, z Zamościa we wszystkie dni nieparzyste miesiąca.

W miesiącach które mają 31 dni, w dniu 31 odjazd niema miejsca.

Ruch autobusowy przeznaczony jest przede wszystkim dla osób wojskowych, osobom zaś cywilnym, wolno w miarę znajdującego się miejsca, jeździć drugą klasą, pod warunkiem, jeśli posiadają przepisane dokumenty podrózne.

Każdy bez wyjątku ma płacić bilet jazdy.

Każdy podróżujący ma prawo wiaść ze sobą pakunek 10 kg.

Od pakunków ponad 10 kg. wagi, należy płacić za każdą jednostkę do 20 kg. wedle ustanowionej taryfy.

Zaczynającą jednostkę, rachuje się za całą.

Ciężar pakunków nie może przenosić wagi 50 kg.

Żadne dokumenty nie uprawniają do zniżek.

§ 2.

Jako podróżujący mogą być przyjmowani tylko ludzie przyzwoici, czysto ubrani, wolni od zaraźliwych chorób i robactwa.

§ 3.

Podróż autobusem odbywa się na niebezpieczeństwo dotyczącego podróżującego. Zakupno biletu, jest dowodem, że podróżujący zgadza się bezwarunkowo na to postanowienie.

§ 4.

Za dobre i przepisowe prowadzenie jazdy, w pierwszym rzędzie odpowiedzialny jest jako prowadzący (urzędnik pocztowy) przydzielony podoficer, w drugim rzędzie szofer

Do poleceń tych organów, należy się bezwarunkowo stosować. W razie nieusłuchania poleceń, uprawniony jest podoficer wykluczyć podróżującego od dalszej jazdy, bez żadnego regresu do odszkodowania za kosztą podróży.

§ 5.

Przeciążenie wozów jest niedopuszczalne.

§ 6.

Czysty dochód osiągnięty ze sprzedaży biletów po odciążeniu własnych kosztów przeznaczają się na cele dobroczynne.

Rozkład jazdy.

Cena biletów za każdą częściową jazdą				jazda do	S T A C Y A	jazda z powrotem	Ceny biletów za każdą częściową jazdą				
Km.	Wojs.	Cyw.	20 kg. pakun.				Wojs.	Cyw.	20 kg. pakun.	Km.	
				7 ^g 25pp.	od Zamościa Urząd poczt.	do	1 ^g —				
13	0.80h	3 K	1 K	8 ^g 05 ¹	do Stary Zamość (w razie potrzeby)	od	12 ^g 20 ¹	0.80h	3 K	1 K	13
				8 ^g 10 ¹	od Stary Zamość	do	12 ^g 15 ¹				
8	0.60h	2 K	0.50h	8 ^g 35 ¹	do Izbica Posterunek Żandarmeryi	od	11 ^g 50 ¹	0.60h	2 K	0.50h	8
				8 ^g 45 ¹	od Izbica	do	11 ^g 40 ¹				
11	0.70h	2 K 50	1 K	9 ^g 25 ¹	do Krasnostaw	od	11 ^g —	0.70h	2 K 50	1 K	11
				9 ^g 35 ¹	od Krasnostaw	do	10 ^g 50 ¹				
19	1 K 30	4 K 20	2 K	10 ^g 45 ¹	do Fajslawice	od	9 ^g 40 ¹	1 K 30	4 K 30	2 K	19
				10 ^g 50 ¹	od Fajslawice	do	9 ^g 35				
9	0.60h	2 K	0.50h	11 ^g 15 ¹	do Piaski	od	9 ^g 10 ¹	0.60h	2 K	0.50h	9
				11 ^g 25 ¹	od Piaski	do	9 ^g —				
8	0.60h	2 K	0.50h	11 ^g 50 ¹	do Wierzchowiska H. H. (w razie potrzeby)	od	8 ^g 35 ¹	0.60h	2 K	0.50h	8
				11 ^g 55 ¹	od Wierzchowiska	do	8 ^g 30 ¹				
16	1 K 10	3 K 50	1 K 50	1 ^g —	do Lublin	od	7 ^g 25pp.	1 K 10	3 K 50	1 K 50	16

Wyroki sądowe.

W imieniu Jego Cesarskiej Mości, Cesarza Austrii i Apostolskiego Króla Węgier: C. i k. Sąd wojenny, jako sąd orzekający w Nowo-Aleksandryi, wydał na podstawie przeprowadzonej z dnia 14 stycznia 1916 rozprawy, pod przewodnictwem Podpułk. Ernesta Szabesty a kierownictwem Kap. D-ra Jankowskiego, w obecności jedn. och. D-ra Garfunkla jako protokolanta, Rotm. Ernesta Rottmana jako oskarżyciela, oskarżonych Salomona Hohermanna i Hirscha Schönkinda i tow., sędziego powiatowego Spaniera, jako obrońcy, na podstawie aktu oskarżenia z dnia 28 grudnia 1915 Lcz. K. 61/15 o występki z § 477 W. u. k. i wniosku oskarżyciela na zasądzenie, następujący wyrok:

Salomon Hohermann 34 lat. rel. moż. kupiec z Olkusza, żonaty, ojciec pięciorga dzieci, syn Jakóba i Machli, posiada majątek wartości 6000 R., czyta, pisze, niekarany,

Hirsch Schönkind, 42 lat, ur. w Krynku (obwód Grodno), rel. moż., żonaty, ojciec siedmiorga dzieci, syn Mortka i Chany, kupiec z Radomia, posiada mały majątek, czyta i pisze, niekarany,

winni są:

występku przeciwko bezpieczeństwu własności z § 750 W. u. k. popełnionego przez to, że skupili około 27/9 1915 zabronione do handlu metale

i zasądzeni zostają:

w myśl § 750 W. u. k. na grzywnę w wysokości 100 koron, względnie w razie niemożności ściągnięcia w myśl § 72 i 95 W. u. k. na karę aresztu przez 10 dni.

Exh. № 2443/16/V

W imieniu Jego Cesarskiej Mości, Cesarza Austrii
i Apostolskiego Króla Węgier.

C. i k. Sąd wojenny, jako Sąd orzekający w Iwaagrodzie wydał na podstawie w dniu 13 grudnia 1915 przeprowadzonej rozprawy pod przewodnictwem podpułk. Jana Niesiołowskiego, a kierownictwem kapitana Dr. Jankowskiego, w obecności jednor. ochotn. Dr. Garfunkla jako protokolanta, rotm. Weisza jako oskarżyciela, oskarżonych Butterflauma Lejbusia i tow., sędziego powiatowego Spenicza jako obrońcy, wskutek aktu oskarżenia z 4. grudnia 1915 przeciwko Butterflaumowi i tow. o zbr. z § 477 W. p. u. k. i wniosku o oskarżyciela na ukaranie następujący wyrok:

Lehrbruder Schloma ur. w Irenie, tam zamieszkały, izraelita, żonaty 28 lat, handlarz szkłem i bronią,

Butterflaum Lejbuś, urodzony i zamieszkały w Irenie, izraelita, 58 lat, rozwiedziony, handlarz starem żelazem, karany poprzednio za oszustwo 2¹/₂ rocznem więzieniem,

Kamiński Natan, ur. w Kozienicach, w Irenie zamieszkały, izraelita, 41 lat, żonaty piekarz,

Aronik Majer, ur. w Radzyniu, zamieszkały w Irenie, izraelita, 43 lat żonaty, fabryknt lamp,

Reisman Abraham ur. w Kozienicach, zamieszkały w Irenie, izraelita, 32 lat, żonaty kotlarz,

Winni są:

Zbrodni współdziału i kradzieży z §§ 477, 478. W. p. u. k. popełnionej w miesiącu sierpniu i wrześniu po upadku Iwangrodu przez to, że zakupili od bliżej im niezajomych wieśniaków metale pochodzące z kradzieży w twierdzy Iwangrodu w wartościowej 50 kor., za co

skazani zostają:

przy zastosowaniu §§ 93, 125, 127, 478 b. W. p. u. k. i to:

Lehrbruder Schloma po wliczeniu do kary 2 miesięcznego aresztu śledczego, na karę więzienia przez 2 miesiące obostrzonego jednym postem co dwa tygodnie,

Butterflaum Lejbuś po wliczeniu do kary 2 miesięcznego aresztu śledczego, na karę więzienia przez 2 miesiące, obostrzonego jednym postem co dwa tygodnie,

Kamiński Natan na karę więzienia przez 2 miesiące, która to kara po wliczeniu aresztu śledczego umorzona została,

Aronik Majer po wliczeniu do kary 1½ miesięcznego aresztu śledczego, na karę więzienia przez 2 miesiące obostrzonego jednym postem co dwa tygodnie.

Reisman Abraham na karę więzienia przez 1 miesiąc, która to kara po wliczeniu aresztu śledczego umorzona została.

Lopalowski r. Hybitowski Wiktor ur. w Szydłowie (gub. Radomska), zamieszkały w Kozienicach, izraelita, 43 lat, żonaty, winien jest występku przeciwko bezpieczeństwu własności z § 750 popełnionego przez to, że w dniu 27. września w Iwanogrodzie, zakupił rzeczy podejrzaną własności i zasądzony zostaje w myśl § 750 na grzywnę w wysokości 600 kor., w razie zaś niemożności ściągnięcia w myśl § 72 i 95 W. p. u. k. na karę aresztu przez 60 dni.

Część nieurzędowa. nieurzędowa.

II.

C. k. Austriacki wojskowy Fundusz dla wdów i sierót

(Oddział ubezpieczeń wojennych)

Ekspozytura w Lublinie przy c. i k. wojskowej władzy gubernialnej.

Samopomoc w doniosłej chwili dla rodzin wależących w polu żołnierzy!

C. k. Austriacki wojskowy Fundusz dla wdów i sierot zwraca uwagę ludności na wielkie dzieło samopomocy na korzyść wdów i sierot po poległych na wojnie.

Niewątpliwie państwo i prywatna dobroczynność dołożą wszelkich starań, by uiścić dług wdzięczności wobec poległych na polu chwały i ustrzedz ich rodziny od nędzy i niedostatku.

Jednak ani państwo ani prywatna dobroczynność nie zdołają niestety zapewnić dostatecznej pomocy, jeżeli żona i dzieci stracą swego żywiciela, rodzice swą podpórę starości.

To też bezwzględnie koniecznym jest przez samopomoc uzupełnić opiekę państwa. Obok zasiłku ze strony państwa każda rodzina w razie śmierci żywiciela powinna rozporządzać w pierwszym, najcięższym czasie, skromną choćby gotówką, któraby umożliwiła wdowie prowadzić nadal przedsiębiorstwo męża, utrzymać jego posiadłość, lub też stworzyć nową egzystencję i zapewnić dzieciom odpowiednie wychowanie.

Ten wzniosły i piękny cel da się osiągnąć, jeżeli wszyscy interesowani poświęcą dla własnej korzyści i dobra współobywateli stosunkowo mały wydatek na **ubezpieczenie wojenne**, które obejmie jak najszersze koła.

C. k. Austriacki wojskowy Fundusz dla wdów i sierot oparł się na organizacji ubezpieczeniowej już istniejącej. Dzięki temu każda rodzina, która poniesie odnośny wydatek na ubezpieczenie, wie jasno i stanowczo, jaką gotówkę ma zapewnioną na wypadek śmierci ubezpieczonego; jakakolwiek niepewność w tym względzie jest wykluczoną. Na

podstawie umowy zawartej z c. k. uprz. Towarzystwem ubezpieczeń „Austryacki Feniks“ we Wiedniu, można za pośrednictwem c. k. austryackiego wojskowego Funduszu dla wdów i sierot zawierać na szczególnie korzystnych warunkach ubezpieczenie wojenne także odnośnie do **Oficerów i żołnierzy już będących w polu.**

Przez ubezpieczenie wojenne ubezpiecza się życie żołnierza na przeciąg jednego roku od dnia zgłoszenia z włączeniem niebezpieczeństwa śmierci z powodu wojny. Sumę ubezpieczoną wypłaca się natychmiast, jeżeli ubezpieczony umrze w przeciągu tego roku.

Premia, którą należy zapłacić, n. p. za ubezpieczenie żołnierza należącego do polspolitego ruszenia, wynosi $4\frac{1}{2}\%$ ubezpieczonej sumy.

Rodziny pobierające zasiłek państwowy, mogą za pośrednictwem c. k. austryackiego wojskowego Funduszu dla wdów i sierot zapłacić premię w 10 półmiesięcznych lub pięciu miesięcznych ratach.

Każda rodzina, której żywiciel jest w polu, powinna zawrzeć ubezpieczenie; każdy pracodawca winien radą i czynem wesprzeć rodziny pomocników i robotników powołanych do służby wojskowej; każda gmina powinna swoich członków pouczyć o konieczności ubezpieczenia wojennego i świecić dobrym przykładem.

Blizsze wyjaśnienia otrzymać można w biurze ekspozytury c. k. austr. wojskowego Funduszu dla wdów i sierot w Lublinie.

Lublin, w marcu 1916.

Prezydium c. k. austryackiego wojskowego Funduszu
dla wdów i sierot.

III.

Nr. 6992/v ex 1916.

Centralne Towarzystwo Rolnicze w Królestwie Polskiem; Rozpoczęcie czynności.

Centralnemu Towarzystwu rolniczemu w Królestwie Polskiem zezwolono na rozpoczęcie czynności w tutejszym obszarze administracyjnym.

C. i k. Komendant obwodu

ZAWRÓZKI, pułkownik m. p.

DRUKARNIA
„POŚPIESZNA” i

PRACOWNIA
STEMPLI
KAUCZUKOWYCH

STANISŁAW DŻAŁ
w LUBLINIE,
KOLŁATAJA № 3.

(Obok Kasy
Przemysłowców).